



НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Хто приборкав себе, здолає всі перешкоди.

Передплатний індекс 33545

"ШЛЯХЕТНІ СЕРЦЯ"



Побачила світ нова книжка Романа Ковалю "Шляхетні серця" – про козаків-добровольців, які загинули в боротьбі за Українську державу у 2022 – 2023 рр., – поета-воїна Юрія Дадака-Руфа і трьох аеророзвідників – Олега Собченка-Чорного, Юліана Матвійчука-Бобра та Дениса Антіпова-Бука.

Книга вийшла у видавництві Марка Мельника (наклад 800 пр., обкладинка тверда, формат 84x108/32, 208 с., з фотографіями, ціна 300 грн).

На честь героїв цієї книги відбулися 28-мі вшанування героїв Холодного Яру. 30 вересня на Меморіалі козаків-добровольців у Холодному Яру їм поставлено пам'ятники на холодноярському плато (скульптор Ігор Семак).

Окрім біографій героїв, у виданні опубліковано їхні спогади та споми-

ни їхніх друзів, побратимів і рідних. Ось прізвища авторів спогадів: Павло Подобед, Ігор Луценко, Олександр Стець, Сергій Василюк, Роман Коваль, Орест Стець, Марія Антіпова, Лілія Матвійчук, Андрій Мацьків, Андрій Ковальов, Олег Слабоспицький, Євген Карась, Галина Бабій, Павло Дзиковський, Галина Добровольська-Рибалкіна, Ігор Іваньков, Друг "Бобер", Євген Борисов, Діана Козир, Максим Новицький-Холодний, Тарас Марущак, Ігор Шолтис-Шульц, друг "Яр", Тарас Кобза, Сергій Мошенко, Тарас Сняговський, Ігор Скляр, Микола Біляев, Андрій Олєфіренко, Костянтин Сандига, Андрій Бугрій, Олександр Москаленко, Сергій Калініченко та інші.

Рекомендовано Історичним клубом "Холодний Яр" для вивчення в се-

редніх і вищих навчальних закладах Міністерства освіти України, Міністерства оборони України, МВС, Національної гвардії і Патрульної поліції.

Заплановано презентації в Києві, Полтаві та Корсуні-Шевченківському, де жили герої книги Денис Антіпов, Юліан Матвійчук і Олег Собченко. Можливі презентації у Львові та Бережанах, де народився Юрій "Руф"-Дадак.

Придбати можна тут: <http://otamania.in.ua>

Пропонуємо до вашої уваги один зі спогадів, присвячених Юліанові Матвійчуку.

На світліні – мешканка холодноярського села Грушківки і Роман Коваль, на дальньому плані полковник Дмитро Брижинський з родиною.

У РОМОДАНІ ВШАНУВАЛИ БОЛБОЧАНА



Згідно з постановою Верховної Ради України цього року на державному рівні відзначається 140-річчя полковника Армії УНР Петра Болбочана. Тож з ініціативи Полтавського офісу Українського інституту національної пам'яті в Ромоданівській територіальній громаді Миргородського району проведено низку меморіальних і просвітницьких заходів.

Відбулося покладання квітів до меморіальної дошки на честь Петра Болбочана, встановленої 2017 року на Ромоданівській селищній раді. До присутніх звернувся селищний голова Олександр Верещак. Він розповів дітям, як навесні 1918 року 2-й Запорозький полк Петра Болбочана брав участь у звільненні Полтавщини, зокрема селища і залізничної станції Ромодан. "Ми з вами маємо всі підстави пишатися тим, що наша Батьківщина мала славі періоди історії, справді легендарних героїв, мужньо пережила найважчі випробування і не скорилася", – наголосив очільник громади.

Учителька Тетяна Чаюн провела в 10 та 11 класах ОЗ "Ромоданівський лицей" уроки пам'яті "Петро Болбочан визволяв Полтавщину і Крим від росіян".

До 140-річчя Петра Болбочана в музейній кімнаті ліцею організовано фотовиставку. Учні 5 і 6 класів з цікавістю вбирали в себе розповідь учительки початкових

класів Ольги Качури. І вихованці 3 та 4 класів завітали до музейної кімнати, де із захопленням слухали повідомлення однокласників про яскраві сторінки бойового шляху Петра Болбочана.

Під час екскурсії до пам'ятного знака воїнам Армії УНР та Вільного козацтва, які загинули в бою проти російських окупантів за Ромодан 22 березня 1918 року, класні керівники Лариса Бабаджанова і Тетяна Гребінник ознайомили дітей з подвигами запорожців Болбочана. Побували діти і біля меморіальної дошки на честь полковника Петра Болбочана.

Завідувачка Ромоданівської селищної бібліотеки Ольга Шматко провела для юних користувачів бібліотеки пізнавально-інформаційну годину "Було колись в Україні".

В ОЗ "Новооріхівський лицей імені О. Г. Лелеченка" бібліотекарка Любов Демиденко облаштувала стенд "140 років від дня народження Петра Болбочана", а учителька історії Наталія Буркуш провела настановчий відеорок-взаємонавчання. Учні 10 класу було розділено на невеличкі групи. Завдання кожної – вивчити і репрезентувати факти життя Борця за незалежність.

Радіємо, що юне покоління виховується на героїчному прикладі Петра Болбочана та його запорожців.

Полтавський офіс УІНП
#НезборимаНація

"ТИ СИЛЬНІШИЙ, НІЖ ТИ ДУМАЄШ"

Правильно розподілена вага наплічника, поясна підтримка, жорстка спинка, правильно підігнана плітоноска, прилаштована РПСка (ремінно-плечова система. – Ред.), м'які вставки в ділянці плечей в убаксі (тактична сорочка. – Ред.)... Все це не має сенсу без достатньої фізичної підготовки.

Це був мій перший такий довгий піший перехід, і я явно відчув більше, ніж міг проковтнути. Усвідомлення, що я здувся, прийшло раптово, а разом з ним страх, збита дихалка, невпевнений крок. У голові в такт з ударами серця пульсувало "та я не дійду". Проходило вечірнє повітря, що спочатку так приємно лоскотало ніздрі, тепер горіло вогнем десь у грудях.

Попереду мене з наплічником (чи не вдвічі важчим) крокував Юлік. Я щосили намагався не втрачати його з поля зору в розсіяних променях сонця, що вже сховалося за обрій, але я все одно відставав, не в змозі йти швидше.

У посадці, до якої ми прямували, було вирішено зробити невеличкий привал, я добрів останній із групи. – І це лише половина! – сказав Юлік, коли я з гуркотом приземлився. – Ага... – тільки й зміг я видавити з себе, думаючи: "Нащо я сів? Мені ж тепер вставати доведеться".



– Док, давай, ти сильніший, ніж ти думаєш.

Тільки зараз я підвів очі й поглянув на нього. На його почервоному обличчі проступав піт, голос трішки зривався через рефлекторне бажання вхопити якнайбільше повітря в паузах між фразами, і я зрозумів, що йому не легше, ніж мені.

"Ти сильніший, ніж ти думаєш".

Це не було сказано як насмішка або чергова фраза типу "не переживай" або "все буде добре". Я дивився в його очі й розумів, що він справді знає, що я можу, що я сильніший. А якщо він знає, то чого я маю це ставити це під сумнів?

Наплічник не став легший, автомат і далі час від часу штрикав мене в бік, а в ногах не додалося сили. Пізніше цього вечора вже в бліндажі я добрих 40 хвилин намагався перевести дихання, а Юлік буде стабільно, раз на 10 хвилин, питати, чи я живий і чи в силі виходити сьогодні на спостережний пункт (я щоразу казав "так").

Дива не трапилося, прокурений легень не відновилися, м'язи не наросли, але тепер я знав, що можу, і я зміг. І якби Юлік сказав мені "Док, там мігне поле, але я знаю шлях, пішли!", то я б пішов за ним не вагаючись...

"Однією свічею можна запалити безліч інших, і від цього її світло не згасне".

Костянтин САНДИГА, бойовий побратим, боєць групи аеророзвідки "Solovey" 144-го Окремого батальйону 116-ї Окремої бригади територіальної оборони ЗСУ

На світліні – Юліан Матвійчук. Полтава, березень 2022 р.

"ВІЙНА ДОДАЛА НАМ РІШУЧОСТІ"

(...) Пригадую, як плив катером на перші бойові завдання на кордон з Росією біля Новоозв'язька. Там обстрілювали нашу 51-шу бригаду, розкидану по півдню Донецької області. Вона просила підтримки. Завдання було пропатрулювати місцевість, виявити їхню позицію (росіяни ставили міномети на катери і так стріляли в хлопців) і докласти всіх зусиль, щоб припинити обстріл. Але основна колона згодом повернулася на територію табору, бо нічого не виявили.

На катері залишилася тільки наша диверсійна група. Приходить

до нас заступник командира 51-ї бригади й каже, що сьогодні вночі можуть напасти сепаратисти припливе не менш ніж 15 човнів. А нас шестеро. Тоді було реально страшно, бо сили були нерівні. У цій ситуації не скажеш: я не граюся йду додому. Тут або пан або пропав. А потім якось звикаєш до цього всього. Потрібні речі робиш, та й усе...

Звичайно, війна додала нам рішучості, уважності... Ми позубулися надлишку ліні. Бо в мирний час можна поспати до 10-ї години ранку, потім піти в кафе. Тут цього немає і постійно треба щось робити. До того

ж страх після побаченого майже зникає: коли повернемося в мирний час, узагалі нічого не боятимось. Коли під час Революції гідності стріляли, я намагався сховатися, забігти в укриття. А тут у тебе стріляють, а ти якось ідеш вперед, бо треба. На війні цінність життя зводиться нанівець. Але ми маємо думати не про те, як героїчно померти, а як героїчно вижити. Це додає наснаги. Нам іще повертатися додому, дітей рости і будувати нову державу.

Юліан МАТВІЙЧУК, гранатометник батальйону "Азов"
Дж.: Уривок з інтерв'ю тижневику ВО "Свобода" 5 серпня 2014 року

ПОДЯКА ДОБРИМ ЛЮДЯМ

Відшуміли 28-мі вшанування героїв Холодного Яру. Настав час звітувати перед громадою.

Щиро дякуємо за пожертви нашим однодумцям! Ось їхні імена:

Лободзінський Максим, Блажчук Станіслав, Півторак Микола, Карпо Едуард – по 100 грн; Кірова Людмила – 199 грн; Ключніков Леонід, Мокроніс Василь, Канцер Юлія, Павленко Світлана – по 200 грн; Судак Оксана, Терещенко Анатолій, Цвіркун Віктор – по 300 грн; Чепурний Олександр, Іваненко Людмила – по 400 грн; Гнатченко Наталія, Бабаєв Євгеній, Мазурок Віра, Агеєнко Павло – по 500 грн; Михальченко Ніна – 510 грн; Зав'язун Василь – 900 грн; Голуб Олег, Сімашко Олег, Коршунов Сергій, Сульжук Микола, Іваненко Дмитро, Ноздрачов Валерій, Селозкін Максим, Лисий Іван – по 1000 грн; добродії, які не назвали свого імені, – 995 грн, 1990 грн, 1213,90 грн; добродій із с. Рокитного – 1493 грн; Бутрик Олександр – 1791 грн; Різників Олекса, Іванченко Григорій, Криворот Люба – по 2000 грн; Чубук Євген – 3000 грн; Антіпов Геннадій, Дирда Олег – 5000 грн; Ковтун Владлен – 5691 грн; Макаренко Олег – 15000 грн; Благодійний фонд "Glorqua" – 24950 грн.

Родина і друзі Юліана Матвійчука – 10000 грн (через Лілію Матвійчук), родина і друзі Юрія Дадака-Руфа – 99950 грн, родина і



друзі Дениса Антіпова – 99950 грн, родина і друзі Олега Собченка – 100000 грн (через Галину Добровольську-Рибалкіну).

Зібрано: 486533,31 грн. Витрачено: 451659 грн. Залишилося: 16174 грн.

Наступного року маємо намір поставити меморіальний знак полеглим воїнам військової частини № 3061, старшому лейтенанту Олексієві Рубцову-«Солдату» ("Карпатська Січ", 5-й Легіон, 72-га ОМбр), командирові 3-ї роти стрілецького батальйону ім. Тараса Хаммера Олександрові Пастуху-«Доброму» та іншим героям.

Вічна слава полеглим за Україну!

На світліні – козаки і козачки Історичного клубу "Холодний Яр" та 49-го батальйону "Карпатська Січ", учасники 28-х вшанувань героїв Холодного Яру. Біля пам'ятника Олександрові Куцину. 2 жовтня 2023 р.

СПОГАДИ ПРО КОБЗАРЯ ОЛЕКСІЯ НИРКА

У жовтні 2023 р. у ФБ я двічі публікував замітки про 85-річчя ювілейного ялтінського кобзаря Остапа Кіндрачука, який продовжує співати на набережній Ялти – попри цькування влади. 13 листопада йому має виповнитися 86 років. Як він став бандуристом, читайте в його спогаді про свого вчителя Олексія Нирка.

Моє перше народження відбулось у 1937 році в с. Котиківці на Івано-Франківщині серед яскравих народних звичаїв і пісень. Там же, на одному з Шевченківських свят, я в дошкільному віці дістав завдання, переодягнувшись у поводи, вивести на сцену читальні “Просвіти” справжнього кобзаря, бандура і пісні якого зачарували слухачів і мене на всю решту життя.

Потім, уже в юнацькому віці, були 2 роки, проведені за важелями трактора на цилінних степах Казахстану, де механізаторам разом із зарплатою пропонували “автотавку” з горілкою, вином і пивом. А ще – там я почав забувати рідну мову і свою мрію про бандуру...

Потім мрію про бандуру потіснила мрія про море, і я став моряком ялтінського порту – спочатку матросом, а там і капітаном...

До втрати рідної мови призвело і всеохопне російськомовне середовище. Спочатку перестав спілкуватися нею, але думав ще по-українськи. Потім і думати став по-російськи, але ще снілися сні по-українськи. Та перш ніж мав остаточно загинути в мені українці, сталася доласна зустріч, яка круто скерувала мене до... другого народження.

На початку вересня 1964 р. на ялтінській Набережній в очікуванні друзів я читав свій номер “Літературної України”. Під впливом цієї газети та україномовних книг у моїй свідомості ще жевріли... українські сні.

– Ну і що там цікавого пишуть? – запитав мене незнайомець із проникливо-доброзичливим поглядом. – До речі, це й моя улюблена газета, – додав він і простягнув праву руку для знайомства. Відреккомендував: Олексій Нирко. Невдамо оселився в Ялті, планував відвідати кобзарське мистецтво, яке тут розцвітало в дорадянські часи...

Але підійшла молода пара, на яку я чекав, і розмова з новим знайомим

обірвалась, а потім і зовсім вивітрилася з моєї пам’яті. На щастя, її величність Доля не допустила, щоб велика Мрія мого дитинства про Бандуру зі мною розминулася та загубилася у рутині російськомовної буденщини, і дала мені другий шанс.

У вихідний день я проходив у пошуках свіжого пива вулицею Літкенса (нині Катерининська) і біля Клубу медпрацівників, розташованому в будинку, що колись належав вірменському композиторові Спендіарову, зупинився як уколаний. З відчиненого вікна линули слова пісні в супроводі чарівних звуків бандури. Це була Шевченкова пісня, яку я ще малюком чув від сліпого кобзаря на сцені читальні “Просвіти” в рідному селі Котиківці на Прикарпатті. Відтоді загорівся Великою Мрією про бандуру.

Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами,
Нащо стали на папері
Сумними рядками?
Чом вас вітер не розвіяв
В степу, як билину...

Як свіжий норд-ост, налітаючи на Ялту, видає за неї задушливі випари міста, так двічі сопрано в поєднанні з чоловічими баритонами змітали з моєї свідомості чужорідні нашування русифікації останніх років. І я зробив рішучий крок назустріч звукам, що так несподівано увірвалися з мого котиківського дитинства в ялтінські реалії.

Навіть у найсміливіших прогнозах свого майбутнього я не міг передбачити, що це я роблю крок до нового світогляду, що паралельно з моєю неспокойною й мільнівою, як Чорне море, кар’єрою моряка, починається ще неспокойніший шлях духовний – доля кобзаря-бандуриста, яка помалу витіснятиме і, зрештою, повністю замінить першу.

Ставши у дверях клубного кабінету, де грали бандуристи, я захопленим поглядом прикипів до новеньких бандур, які виблискували струнами в руках жінки, хлопця, декількох дівчат і... Олексія Нирка, з яким я нещодавно так і не познайомився.

– А ось ще один лобуряка прийшов відбивати мені дівчат від бандури, – маестро змовницьки підморгнув мені, і я прочитав у його проникливих очах



інше: “Ми ж, мовляв, добрі знайомі, то й маємо право на жарти”.

– Які там дівчата одруженому, мене ваші бандури сюди заманили, – заперечив я.

– Он як! Ну, тоді сідай, клади бандуру на коліна, отак. Ліву руку – на басы, на грифі, отак. Правую – бери акорд на приструнках, отак, – наставляв мене Олексій Федорович.

І я вражено почув, як під моїми пальцями народжується моя улюблена пісня. Єдина українська пісня про море, яку я знав:

Місяць на небі, зіроньки сяють,
Тихо по морю човен пливе...

Увечері вдома здивуванню дружини і сина не було меж – батько прийшов без пива, зате з бандурою, на якій, на додачу, загрив і заспівав так, ніби був бандуристом завжди. Щоправда, репертуар склався з однієї пісні. Поки що з однієї!

Після того пам’ятного дня мій душевний настрій можна було порівняти хіба що з тим настроєм, який відчувають ескімоси чи ненці, коли влаштовують свято зустрічі сходу сонця, яке після полярної ночі сповіщає настання яскравого полярного дня з його майже миттєвим пробудженням флори і фауни у тундрі. Так несподівано сталося моє друге народження.

З бандурою!

Далі буде.

Остап КІНДРАЧУК
На світліні – Олексій Нирко.

ДО ІСТОРІЇ ХОЛОДНОГО ЯРУ І КУБАНІ

Jagerspital, Врх, 6 березня 1918 р. Союзіві визволення України.

Шановні Товариші. В Шпитальному таборі полонених у Брюксі мається 11 офіцерів – свідомих українців, прибувших із табору Йозефштадт для одправки на Україну, як інвалідів, а власне (прапорщики): 1) Дмитро Скарженівський. 2) Василь Прохода. 3) Кость Горощко. 4) Микола Володимирський. 5) Семен Чучупак. 6) Петро Скакальський. 7) Федот Вакулєнко. 8) Павло Березовський. 9) Іван Присовський. 10) Грицько Мельниченко (із Гарту). 11) Микола Криворучка, які можуть зараз по повероті в Рідний Край бути корисними робітниками на національному ґрунті.

Повідомляючи про це, ласкаво просимо, коли буде можливо, подбати, щоб нас одправили скоріше на Україну, бо ми сидимо тут вже третій місяць, і коли нас вивезуть відсіля, невідомо.

З великою пошаною, Василь Прохода, Дм. Скарженівський.

Дж.: ЦДАГО України. – Ф. 269. – Оп. 1. – Спр. 167. – Арк. 13 – 13 зв.

Примітка Романа Коваль. Цей документ розшукав Юрій Юзич. У документі – цінна деталь до біографії Семена Чучупака, члена Холодноярського повстанку. Виявляється, він був в австрійському полоні, а в австрійських таборах з полоненими українцями працювали члени Союзу визволення України, читали лекції з історії України, української мови і літератури... У знайденому документі чітко зазначено, що станом на 6 березня 1918 р. Семен Чучупак був свідомим українцем. У документі висловлювалася впевненість, що він і його товариші, повернувшись в Україну, стануть “корисними робітниками на національному ґрунті”. Так і сталося! Семен Чучупак повернувся в Україну і разом із двоюрідними братами Василем, Петром, Олексієм та іншими кривими і земляками створив Холодноярський повстанок та полк гайдамаків Холодного Яру, які ста-

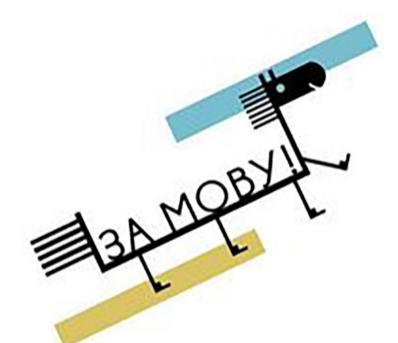


ли символом Визвольної боротьби українського народу.

Мою увагу привернуло й прізвище кубанця Василя Проходи, про якого я написав книжку “Тернистий шлях кубанця Проходи”. Отже, цей документ доповнює й історію української Кубані. Слава борцям за Україну різних земель!

На світлинах – Семен Чучупак і Василь Прохода.

“РУХ ЗА МОВУ” ПРАВИЛЬНИЙ



Таблиці “Правильно – неправильно”, “Антисуржик”, афоризми яскравих особистостей про значення мови, мотиватори, відео – це короткий перелік дописів, які приваблюють читачів. Є й рекордні відео, які набрали більше мільйона переглядів.

На ресурсі “Рух за Мову” поширюємо анонси про нові числа газети “Незборима нація”, про майбутні події і культурні події, які відбулися. Приємно бачити читачів, які реагують на заклики українізувати свої акаунти.

Коми не байдужа доля нашої мови й України, заходьте на сторінку “Рух за Мову”!

Микола ВЛАДЗІМІРСЬКИЙ,
засновник сторінки “Рух за Мову”

ну України Павлові Скоропадському. Тираж монети – 30 тисяч штук.



“ВАЖКО ДИХАЛОСЯ В КИЄВІ”

Важко дихалося в Києві. Багато визначних українських діячів показали своє справжнє обличчя боягузливих українофілів. На цьому фоні зовсім по-іншому виділялися три сім’ї (я маю на увазі тільки інтелігенцію). Це – Лисенки, Старицькі й Косачі. В цих сім’ях

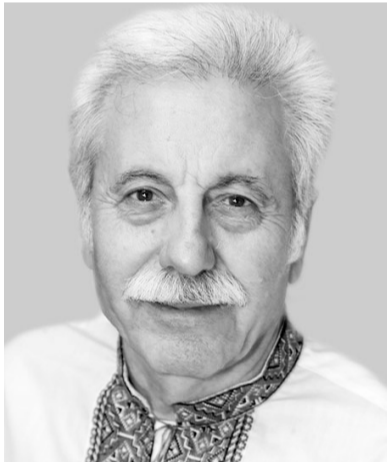
українською мовою користувалися не тільки в літературному життєвому, а вона проймала все життя. Ці сім’ї вважали неприпустимим, щоб інтелігенція розмовляла іншою мовою, ніж народ.

Агатангел КРИМСЬКИЙ

Цитата дня

РОСІЙСЬКА МОВА –
ЦЕ ТЮРЕМНА МОВА.

Василь СТУС



16 квітня письменник Іван Малюта відзначив ювілей – 80 років. Він є лауреатом Літературно-мистецької премії ім. Василя Юхимовича (2014), Літературної премії ім. Михайла Стельмаха (2018), Літературно-мистецької премії ім. Володимира Забаштанського (2021) та Літературної премії ім. Тодоса Осьмачки (2022).

Має відзнаку НСЖУ “Золоте перо” (2009).

Напередодні ювілею у видавництві “Сталь” вийшла збірка публіцистичних творів “Табуйовані імена” про людей творчих, осяячених українською ідеєю, які, на відміну від більшості населення ССРСР, не німували і не пристосовувалися. У 1970-х роках, у час, коли совєцька влада піднімала жахкі реалії ідеологічними міфологемами-симулякрами – “єдиний радянський народ”, “щасливе дитинство” тощо, – коли сфальсифікована історія замінила реальну, ці люди піднімали голос протесту.

Серед них Ярослав Лесів – учитель за фахом, поет і священник УГКЦ за покликанням, політ’язень, підступно вбитий у влаштованій автомобільній катастрофі (“Хрещеник старшини УПА”).

Ніна Вірченко – неповнолітня студентка фізико-математичного факультету, що за доносом подружки опинилася на етапах Гулагу, а в Українській державі стала академіком, професором кафедри вищої математики політехнічного інституту (“Передала віру”).

Гриць Волощук – художник і філолог, що за карикатуру на Сталіна дістав каторгу в гулагівських таборах (“Прозваний Зеком”).

Володимир Іванишин – вимушений мандрівний філософ, автор чудового тексту пісні “Тернова ружа”, присвяченого Вячеславу Чорноволу (“Шов до тебе”), загинув біля станції Роздільна в інсценуваному кагебистамі самогубстві.

Мирослав Мосюк – тямковитий науковець Одеського селекційного

КНИГА ПРО “ТАБУЙОВАНИХ”

інституту, який розчарував КГБ відмовою свідчити проти ув’язненого правозахисника Василя Барладяну (“А відповідь одна”).

Настя Присяжнюк – славетна фольклористка з Вінницьчини (записала близько семи тисяч пісень), засуджена 1937-го на 8 років каторжних робіт (“Заприсягла народній пісні”) – та низка інших українських достойників.

Для мене цікавими були спогади про Ростислава Палецького – унікального самоук-майстра декоративного розпису із с. Троїцького Любашівського району Одещини, про якого Іван Малюта робив одну з перших передач на Одеському телебаченні (“За нез’ясованих обставин”). Дуже швидко у творчості Палецького “мистецтвознавці” з КГБ виявили “тенденцію сповзання до націоналізму”. Навесні 1978 року майстра було вбито... Попри мовчання радянської преси, за кордоном з’явилася повідомлення про ідеологічне замовлення на це вбивство. Текст передав Малюта через правозахисницю Оксану Мешко. Це вже згодом у незалежній Україні ім’я художника було повернуте з небуття, й у 2008 році було засновано обласну премію ім. Ростислава Палецького, членом оргкомітету якої є і я.

Про моральний вибір, духовний опір чи роздвоєність душі письменників Володимира Свідницького (спаленого енкаведистами восени 1941-го), Максима Рильського, Григора Тютюнника, Миколи Вінграновського автор веде розповідь у розділі “Призабуті незабутні”.

До книги також увійшла й документальна повість “Двічі не вмирати” – про черкашанина Ігоря Доброслана – відчайдушного фронтвика, який очолив повстання зеків у Воркуті 1955 року.

Осібню стоїть есей “Контужений страхом”, написаний на основі розсекреченої особової справи поета Миколи Холодного, який на допитах здавав дисидентів. Борис Антоненко-Давидович називав Холодного “талановитим негідником”...

Біографічний есей “З імперативного трикутника. Спогади про невидиму оборону” висвітлює деталі життя самого автора книги “Табуйовані імена”, який за свої переконання був приречений на замовчування в епоху тоталітарного режиму. Уперше до “чорного списку” він потрапив у Львові, де працював інженером і студював на заочному відділенні факультету журналістики університету. Після написання курсової роботи з цитуванням віршів Василя Симоненка, Ліни Костенко, нагадуванням про 10-річку в Гулазі Остапа Вишні необачного заочника викладач запідозрив у націоналізмі й повідомив до компетентних органів.

Ярослава РІЗНИКОВА, членкиня НСЖУ, лауреатка Літературних премій ім. Григорія Сковороди та Івана Франка

З КРИВАВИХ ДНІВ 1919 РОКУ (ЗІ СПОМИНІВ УКРАЇНСЬКОГО ПАРТИЗАНА)

Коли в травні 1919 р. кіннота Будьонного зліквідувала повстанський рух на Чернігівщині, знищивши багато населення за участь і симпатії повстанцям, ми на скликаному зібранні рішили занехати доцього часу тактику й повести партизанку: малий відділ, що складається з доброго боєвого матеріалу, може ворогові в його заплілі вчинити багато більше шкоди й не так скоро дістанеться в його руки, як велика маса, з війською й боєвою тактикою не гаразд ознайомлена. Нас зістало (залишилося. – Ред.) 26 випробованих боєвиків, що готові були боронитися до загибуні за Українську Державу й яких не жажала ні большевицька чревичайка, ні непосильне змагання з переважачим ворогом. Командувати нами взявся давніший повстанський начальник, бувший лінійний офіцер російської армії Г. О-ко, за якого голову большевики визначили високу нагороду.

ШТАБ ПАРТИЗАНІВ
Треба було вибрати район партизанських “операцій”: ми своїм осередком визначили Чернігів, а оперувати думали вздовж залізничної лінії Бахмач – Гомель.

Табір заложили в непрохідних болотах, до яких з однієї сторони припирав державний ліс, а з другої – поле господаря, нашої людини. На трясині був сухий горбок, так із 100 квадрат. сажнів, покритий лозою й вільхами, – там став “штаб партизанів”. Була це кількаметрова буда, плетена з лозини, а пошта очеретом. Один кут буди був загачений зброєю всякого роду, набоями, гранатами; на стовпі, що підпірав дах, висіло дві військові торби, в одній повно большевицьких грошей, а в другій – печатки й блянкетки ок. 20 радянських установ, так що всякі потрібні нам документи й “уповноваження” ми могли самі собі робити, коли тільки забажали.

До півдня вся наша братва, крім стійкових, висипляється по нічній роботі (випади робили тільки вночі). Після півдня, попоївши, кожний робить, що кому завгодно, і бачите картину: під будою лежить богослов і перечитує “Кітій Святих”, оподалік “пан доктор” видушує з квіття соки, бо хоче зробити “запорозьке лікарство”; студент-природник розліє в тині, наставив руку й обсервує, як комарі п’ють його кров; двоє правників запально дискутують про римське право й, не маючи стола, товчуть

п’ястками об землю; піротехнік прилаштує пекольну машину, а його помічник стинає верхки рушничних стрілен, щоб тим способом випродувати свої власні “дум-дум” стрільна. Геть особно від інших надхнений поет пише вірші й по звичці захоплюється “матушкою Росцією”; а прийде вечір, поет рве свої вірші на шматки, бере рушницю, а в очах уже запекла ненависть до “матушки” всіх покровів. Тоді як решта партизанів ріже в “очко”.

НАПАД НА ЧРЕЗВИЧАЙКУ
Одного такого після півдня крикнув наш отаман:

– Хлопці, на нараду!
Отамана всі любили й шанували за боєву практику, вмиле командування та одчайдушну відвагу. Його жінку розстріляли большевики як закладницю.

На отаманів покрик всі збираються довкола “штабу”, щоб вислухати пляну на сьогоднішній випад, разом обговорити й обміркувати всі способи й можливості. Рішено зробити “скок” на чревичайку м. К-ви. Обговоривши все як слід та діставши накази, всі пригтовляються: оглядають і чистять зброю, пробують ножів. Сміхи, жарти й дотепи завмерли, кожний задуманий і суворий, ніби вже повіяв вітер від холодних крил янгола смерті: хтось із нас помре, або я заб’ю когось...

В дорогу!.. Ще чути бренькіт зброї, потім усе втихає. Човни безшесно посуваються витягати плавами. Кругом тихо, тільки очерет шепоче під нічним вітром і де-де вилетить перестрашена дика качка зі свого гнізда. За півгодини ми вже на суші. Ще коротка нарада. Мусимо йти дуже обережно, бо м. К-ва всього 10 верст від нашого табору. Йдемо малими відділами, по 4 люда кожний; збірка – на противаженню боці місцевості, в лісі. В 11 і півгод вже всі на місці. Перешкод не було ніяких, бо в цій околиці нема зовсім війська.

Треба післати розвідку. Я маю йти, а зі мною ще один партизан. Беремо по одному револьвері й кілька гранат і йдемо, вдаючи п’яних (у кишені ще пляшка самогону). З гласом і викриками доходимо під будинок чревичайки, звідки чути п’яні співи й вигуки. Щоб гаразд розглянутися в ситуації, починаємо сварку за самогон. До нас вийшло двоє п’яних мільціонерів, забрали самогон, дали по штурханцеві – ми

вилаяли їх “на общепонятном языке”, засміялися в п’ястук і гайда до своїх.

Отаман поділив партизанів на дві групи, щоб одночасно підійти під чревичайку та захопити мільціонерів, що повнитимуть там службу. Так забрали 2 мільціонерів. Потім 2 партизанів стало в одних дверях, 2 – у других, решта ввійшла до кімнати днювальних, роззбрóла їх без одного вистрілу. У великій салі за п’ятикою урядували “аси” місцевої чревичайки: матрос Медведьов, жд Розенберг, наш яничар Шрамів, прославлена своїм звірством Хая Овербург та ще одна урядничка ч-ки. Коли вони почули “Руки вгору!” – збраніли. Аж наставлені рушниця привели їх до свідомости – без слова піднесли голову руки. Тоді отаман О-ко каже їм:

– Оце ваша остання година. Нема часу, будь ласка, в “штаб Духоніна”!

На ці слова кати, що сотками розстрілювали невинних людей з дикою насолодою, впали до ніг і благали помилування. Тільки Хая стояла непорушно.

– Баби набік...
Сальва, й три звірі в людському тілі впали на землю.

– Ж-дівко, веди нас до пивниці!.. Там усі стіни були обляпані людською кров’ю й мозком. На землі ще свіжі два трупи – лікаря та його дочки, судженої українського старшини. Це робота Хаї Овербурга. Поетові Міші годі було здержатися, дико крикнув і вистрілом з нагана вбив Хаю.

В арешті на подвір’ї було 23 в’язні, що чекали своєї черги, їх ми взяли зі собою, щоб допомогти їм вийти з міста. У місті ніхто нас не напастував. Слово “повстанці” було таке страшне, що мільція поховалася по закутках. За містом в’язні вбили одного з-поміж себе камінням; виявилось, що це був агент ч-ки, підставлений для підслуху.

Вранці ми вже попивали в своїм “штабі” забрану чекістам “миколаєвську”. В большевицькій пресі, яку ми завжди перечитували, про наш напад не було ні словечка; мабуть тому, щоб не поширювати паніки.

Далі буде.

С. ХАРЧЕНКО

Дж.: Ілюстрований календар “Просвіти” в Аргентині на 1936 р. – С. 82 – 86.
Публікація Володимира Семеніва.

“ДИКО ХОТІВ РУБАТИСЬ”

На Бахмутському напрямку 12 вересня загинув боєць 3-ї ОШБр Олександр “Фарш” з Одеси. Він став відомий після виходу інтерв’ю з ним на каналі бригади (https://youtu.be/vu1NHrIR_xg). “Я особливо ще нічого не розумів, але дико хотів рубатись. Поки мене не пустили повоювати, я декілька днів не міг нормально спати. У мене були лише каска, автомат і РПГ. Мені сказали, що є росіяни у приватному секторі, вони ховаються між будинками. Я подумав: ну наразі, росіяни! Але там такі росіяни були: підранки здохла, а ті, що були живі, втекли. Я навіть не встиг насолодитися першим боєм. Але хоча б на собі відчув, що таке 120-й міномет. Перший бій –

одне розчарування, нікого з ворогів не вбив, мало двіжу”, – сказав “Фарш” і додав, що від небезпеки та участі в боях дістає кайф і що “реально не боїться померти”.

Олександр став до лав ЗСУ після повномасштабного вторгнення РФ. Воював на київському, херсонському і запорізькому напрямках.

Залишив у скорботі батьків, дружину і маленьку донечку.
Було козакові 30 років.
“Я точно знаю, що ти був порядною та скромною людиною. Ти не просив нічого зайвий раз, бо розумів, що є й інші хлопці”, – написала керівниця Одеського осередку ВО “Автомайдан” Катерина Маден.
Вічна слава козакові!



“ДРУГ ПРИХОДИТЬ, КОЛИ ВСІ ІНШІ ПІШЛИ”

– Мій товариш не повернувся з поля бою, пане лейтенанте, дозвольте мені піти пошукати його, – звернувся вояк до командира.

– Забороняю! Не хочу, щоб ви ризикували своїм життям заради чоловіка, який уже, напевно, мертвий, – відповів офіцер.

Попри заборону, вояк пішов, а через годину повернувся смертельно поранений, несучи тіло свого друга.

– Я ж казав, що він уже мертвий! – вигукнув розлючений офіцер. – А тепер я втратив двох людей! Ну, скажіть, чи варто було йти туди, щоб зараз приволокти тіло?

А вояк, вмираючи, відповів:
– Звісно, що так, пане лейтенанте... Коли я його знайшов, він був ще живий і зміг мені сказати: “Я був упевнений, що ти прийдеш!”
Друг – це той, хто приходиться, коли всі інші пішли.

Присвячується Ярославу Журавлю, який загинув мученицькою смертю під Зайцевим під час спроби евакуації тіла полеглого товариша.

На фото – донька героя Ярослава тримає портрет батька.

13 липня 2023 р. минуло 2 роки з дня смерті героя.

Артем ГРИШИН

ВЕЛИКИЙ СИН ВЕЛИКОГО БАТЬКА

Велике горе спіткало вольницьку родину.

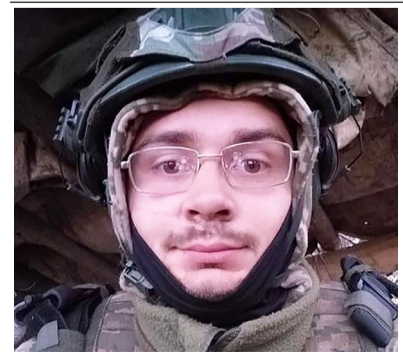
Ще недавно Анатолій Фатєєв збирав кошти на пікап для свого сина Олександра, воїна 66-ї бригади. А вже 23 жовтня на куп’янському напрямку Олександр загинув...

Син ветерана АТО, який у 2015 році на Донбасі втратив обидві ноги, підірвався на міні.

Але не втратив жаги до життя та боротьби. Анатолій – волонтер з великої літери. Ходить на протезах, їздить по шпиталях, допомагає – власним прикладом показує воїнам без кінцівок, що життя триває. Допомагає і фронту.

Вчора Анатолій написав, що впав у прірву...

Вічна пам’ять герою, великому синові великого батька!



ЮЛІЯ ШЕВЧЕНКО

Тарас надягнув обручку коханій – на маленький холодний палець, цілував його, прощаючись назавжди. А вона лежала у труні у весільній сукні.

У храмі, у якому вони мали вінчатися, коханій співали “Вічну пам’ять”...

Служили вони в одній бригаді, Тарас Сухенюк – кадровий офіцер.

Юлія народилася в Києві. Навчалась у ліцеї № 241, писала вірші, любила прогулянки й походи. У дівчини було багато захоплень і талантів.

На початку війни вона не вагаючись пішла в ЗСУ, служила в 47-й Окремій механізованій бригаді “Магура”. Допомогала в управлінні боєм і плануванні, в організації евакуації поранених і ротації підрозділів.

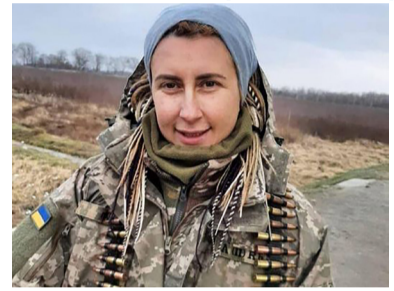
“Юля мріяла, щоб скоріше закінчилась війна, щоб не гинули люди, і найбільше вона хотіла



створити сім’ю – велику і щасливу. Вона дуже сильно мріяла про своїх дітей і про власну квартиру або будинок”, – поділилася убитий горем Тарас.

Олег ШОСТАК

У ЇЇ СУМЦІ ЗАВЖДИ БУВ АВТОМАТ



Світлана Смоленська “Лана” з 47-ї ОМБр ЗСУ кришила ворогів пачками, кілометр за кілометром, видираючи з лап росіян наш південь.

Вона вражала друзів поєднанням мужності та оптимізму. 13 серпня її могутнє серце зупинилося.

Честь!

Анастасія ШЕВЧЕНКО

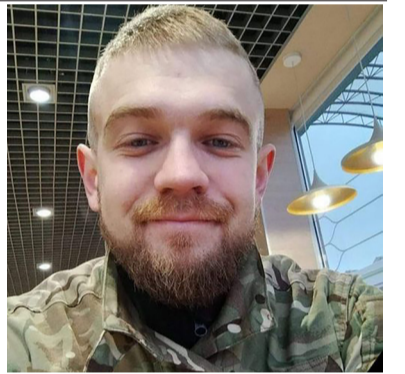
ГЕРОЮ СЛАВА!

24 червня 2023 р. загинув Олесь Гусак – син Уляни та Андрія. Йому б лише кохати...

Воював з перших днів разом з татом, який борювався за Україну ще з часів Революції на граніті в жовтні 1990 року.

Українцю! Він поліг і за тебе!

Олег ШАНДАЛА



І ЗНОВУ ПІД БАХМУТОМ...



З березня під Бахмутом загинув Павло Петрущак. До Пласту прийшов юнаком, здобув ступінь розвідувача. Виростав у 3-му курені юнаків імені Івана Виговського, відтак зголосився до 3-го куреня старших пластунів “Лісові чорти”.

Організатор багатьох куріньних заходів для юнацтва. Активний учасник Революції гідності.

У цивільному житті працював помічником машиніста.

У смутку залишилися дружина і син Давид (на світліні).

Юрій ЮЗИЧ

ЗАКРО ШУБІТІДЗЕ

На фронті загинув Закро Шубітідзе. Про трагедію повідомив командир “Грузинського легіону” Мамука Мамулашвілі. Він розповів, що Захарія був командиром відділення. Назвав його “одним із найкращих” у легіоні.

За підрахунками грузинських ЗМІ, за час повномасштабної війни в лавах сил оборони України загинули понад 40 грузинських бійців. Частина з них поїхали в Україну добровольцями, частина вже тривалий час проживали в Україні і мали тут родину.
Вічна слава!



ГЕРОЯМ СЛАВА!

У Баку відкрили Стіну Пам’яті полеглих захисників України, на ній імена 26 азербайджанських героїв.

“Від початку повномасштабної збройної агресії Росії проти України етнічні азербайджанці, які проживають на території України, рі-

шуче стали на захист суверенітету і територіальної цілісності нашої держави. На сьогодні відомі прізвища 26 азербайджанських героїв, які загинули, визволяючи нашу землю від російських окупантів”, – повідомило Посольство України в Азербайджанській Республіці.



“БУДЕТЕ В ШОЦІ”

“Я з 2014-го попереджав, що якщо не готуватиметесь, то коли вони будуть тут, ви будете в шоці”, – сказав командир роти мінометників Дмитро Шульга “Юрист”.

Так і сталося.
Дмитро Шульга у 2014 р. залишив практику і пішов добровольцем на фронт. А в лютому торік продовжив службу у війську. Брав участь у визволенні Харківщини, воював на запорізькому напрямку. А зараз у складі бригади “Лють” бере участь у контрнаступі.
Нехай кулі минають!

СИНИ СЛОБОЖАНЩИНИ

Українське село нині переживає не найкращі часи. Наперекір усьому живе. Не виняток і моє село Мурафа Богодухівського району, що на Харківщині. Ще наш край називають Слобожанщиною. Це та земля, яку на зорі XVII століття заселили вихідці з-за Дніпра.

Мурафу на Слобожанщині започаткували вихідці з Поділля. Є там величезне селище Мурафа, що стоїть на однійменній річці, яка впадає в Дністер. Перші згадки про це село зафіксовані в XV столітті. Ось звідки наше коріння. Кажуть, що містечко Мерофу, що під Харковом, теж заснували вихідці з Поділля. Вони оживили необжитий край, принесли сюди свої звичаї, мову, навички господарювання, тепер їхні нащадки завзято боронять край від ласих на чуже добро москвитів.

Моє село теж зачепила війна: когось покликано до війська, когось розбудило від сплячки, когось – від ілюзій. Війна породила героїв – захисників рідної землі, волонтерів, меценатів, благодійників.

Не стоять осторонь і літні люди. Один із них Іван Юхно. Йому уже під дев'яносто. Доля закинула його

на Полтавщину, але він не забуває дорогу до рідної Мурафи. Недавно передав громаді свого села значну частину власних творчих робіт (картини, макети, експонати тощо), приклав руку до обладнання експозиції, присвяченої 145-річчю від дня народження видатного українського кобзаря Івана Кучугури-Кучеренка, до речі, уродженця села Мурафи, розстріляного росіянами в 1937 році. Урочистості відбулися 7 липня 2023 року. Другий – Іван Панченко, небайдужа і наполеглива, творча людина. Йому під сімдесят, “чорнобилець”. Обидва – майстри на всі руки, завзяті краєзнавці. Це вони запропонували керівникам Краснокутської селищної ради виготовити пам'ятний знак на честь лірника і кобзаря із с. Костянтинівки Павла Гащенко. І це вони, разом з колективом Мурафського ліцею, взялися облаштувати кабінет естетичного виховання та виставкової зали, а також допомагають школі у відновленні краєзнавчого музею.

Музей мислиться по-новому, без нашарування московської облуди.

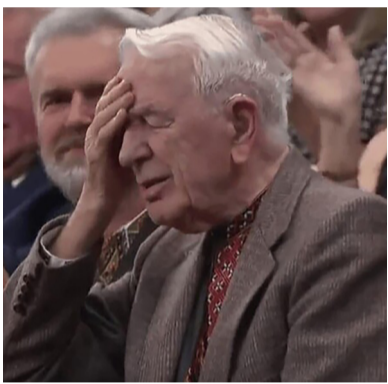
Слава творцям української культури!



На світлині – зліва направо краєзнавець Іван Панченко, бандурист Микола Гришко, цехмайстер Харківського кобзарського цеху Кость Черемський, видавець Олександр Савчук та художник Іван Юхно. Село Мурафа, 7 липня 2023 р.

Ольга КРИКУН, кандидат економічних наук, доцент ХНУ імені В. Н. Каразіна

ВИБАЧИЛИСЯ ЗА ДОБРУ СПРАВУ



Унікальне відео поширив у ФБ Андрій Головатий. “На нього можна дивитися безкінечно! – вигукнув радісно Ігор Іваньков, заступник голови Галицького братства вояків 1-ї УД «Галичина» УНА. – Канадський парламент у присутності українського президента вшанував овацією 98-літнього вояка дивізії «Галичина» Ярослава Гуньку, якого представив спікер Ентоні Рота, наголосивши, що комбатант під час Другої світової війни воював проти Росії”.

Усі депутати парламенту встали. Ветеран був розчулений до сліз.

Але... Спікер палати представників Ентоні Рота за два дні вибачився за вшанування чоловіка, який воював у “нацистському підрозділі” під час Другої світової війни. Так Рота відповів на засудження з боку єврейських груп та інших, які пролунали як реакція на вшанування комбатанта. Під

час візиту Президента України Володимира Зеленського до парламенту Рота сказав, що Ярослав Гунька є “українським героєм, канадським героєм, і ми дякуємо йому за всю його службу”.

Отже, зробили добру справу, а потім вибачилися. Жаль!

І ще. Спікер парламенту Канади Ентоні Рота пішов у відставку на тлі скандалу із запрошенням ветерана СС “Галичина”. Друже Ентоні, ти зробив добру справу, у тебе немає вини, навіщо ти перепрошував, навіщо пішов у відставку?..

Але на цьому сумна історія не закінчилася – за пару днів прем'єр Канади Джастін Трюдо вибачився перед Зеленським, що і його спровокували на оплески на пошану українського ветерана війни з Росією.

Слушним є коментар українського журналіста Вахтанга Кіпіані: “Клінічне боягузтво і лицемірство має такий вигляд: Університет Альберти відмовився від раніше зробленого внеску колишнього дивізійника Гуньки в так званий вічний фонд. Мова йде про \$30 тис. Аргументація: “Після ретельного розгляду складнощів, досвіду та обставин тих, хто постраждав від ситуації, ми прийняли рішення закрити ендаумент і повернути кошти донору... Висловити нашу прихильність боротися з антисемітизмом у будь-якому його прояві, включаючи способи, якими Голокост продовжує резонувати в сьогоденні”. Тобто наукова та освіт-

ня установа без жодного доказу причетності громадянина Канади до Голокосту його кенселює (від слова cancel – скасувати. – Ред.), іншого слова не підібрати краще... Нагадаю лише, що 5 років канцлером цього самого університету, очільником керівної консервативної партії у провінції Альберта, одним із провідників канадської національної політики мультикультурності і, врешті, президентом Світового конгресу вільних українців (це на той момент найбільша і найавторитетніша українська організація у світі) був колишній воїн 14-ї дивізії ваффен СС Петро Саварин. Проти нього і проти інших дивізійників Центр Візенталя та інші подібні організації за допомогою КГБ проводили спецоперації, звинувачуючи в «нацизмі» та подібних гріхах. Але нікому в голову тоді, у 1980-х, не могло прийти, що в демократичній країні можна безпідставно звинуватити людину в антисемітизмі і співпричетності до Голокосту. Держава тоді створила Комісію Дешена і визнала, що жоден зі списків «злочинців», які єврейські організації подали уряд, не причетний до Голокосту. Але це було давно, до доби перемагаючого лівачього тоталітаризму...”

Додам, що наша влада промовчала, не стала на захист Ярослава Гуньки, свідомого українця, борця проти сталінської Росії, добросердечного громадянина Канади.

Сумно до краю!

Роман КОВАЛЬ

УТВЕРДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Духовна пам'ять України. Гортаю книгу споминів “Тарас Силенко”. Співець непримиренної України”. Книга чимала – 512 сторінок. Якщо висловитися стисло, то вихід такого видання в умовах війни – це культурницький подвиг, робота подвижників про подвижника. Серед авторів споминів я зустрів чимало своїх знайомих: Роман Коваль, Тарас Компаніченко, Микола Товкайло, Михайло Коваль, Тетяна Лобода, Галина Лозко, Алла Діба, Василь Шкляр, Світлана Брижницька, Наталя Костюк, Світлана Тетеря

(її чоловік Дмитро нині на фронті захищає Україну).

Видання цієї книги в нелегких умовах можна вважати світлим дивом, – як були світлоносими й дивовижна постать Тараса Силенка та його духовна місія – утвердження Української України.

Олег КОЛОМІЄЦЬ, член Національної спілки письменників України

Переяслав

Книга тут:

<http://otamania.in.ua>

ЧЕРЕЗ “НОВУ ПОШТУ” МОЖНА ПРИДБАТИ

Ці книги можна придбати через “Нову пошту” і “Укрпошту”, переказавши кошти на картку ФОП Р. М. Ковалю у Приватбанку 5169 3305 3001 3009 (якщо переказуєте з ПриватБанку, а якщо з іншого банку, то ось дані одержувача: Коваль Р. М. ФОП 2164918550. Розрахунковий рахунок: UA 3330529900000 260050268000055), а у випадку пожегертв – на картку Р. М. Ковалю у Приватбанку 5457 0822 9818 9726.

Переславши гроші, просимо через електронну пошту kovalroman1@gmail.com або вайбер +38066-211-41-85, +380 67-726-30-36 (+ телеграм) замовити книжки, вказавши куди і кому надсилати книжки.

Номери телефонів для довідок: 067-726-30-36, 066-211-41-85, 044-242-47-38.

[HTTP://NEZBORIMA-NACIYA.ORG.UA/](http://NEZBORIMA-NACIYA.ORG.UA/)



“Жінки у Визвольній війні: історії, біографії, спогади. 1917 – 1930” Романа Ковалю – 350 грн.
 “Житомирщина в боротьбі” Романа Ковалю – 300 грн.
 “Здолати Росію” Романа Ковалю – 350 грн.
 “Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби” Романа Ковалю – 100 грн.
 “Подєбрадський полк” Армії УНР Р. Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 150 грн.
 “Подєбрадський полк” Армії УНР Романа Ковалю, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 3) – 350 грн.
 “Крізь павутиння змосковщення” – 150 грн.
 “Історія України-Русі” Миколи Аркаса – 200 грн.
 “Тиха війна Рената Польового” Романа Ковалю – 300 грн.

ХТО ПРИБОРКАВ СЕБЕ, ТОЙ ЗДОЛАЄ ВСІ ПЕРЕШКОДИ

1. Юрбі смакують ідеї, які парализують думку й активізують волю.
2. Любов росіян до Росії не має меж та кордонів.
3. Ображаючи іншого, оскверняє своє серце.
4. Історія твориться не естетамі, а брутальними хлопцями.
5. Історія рухається вперед, поки в серцях смертних палає жага безсмертної слави.
6. Істинно мудрий не той, хто пізнає істину, а той, хто керується нею.
7. Найбільше щастя – це коли ти любиш Батьківщину, а вона відповідає тобі взаємністю.
8. Зло тішиться, коли добром зловживають.
9. Не кожному таланту таланить перекопати в цьому світі.
10. При ухваленні історичних рішень голос народу не завжди враховується.
11. Щастя – це коли тебе розуміють, але не до кінця.
12. Наука – це мистецтво узгоджувати та систематизувати факти.

13. Людину відкрило мистецтво.
14. У борні знання і віра часом перемагають сумніви.
15. Фальшивий пафос живить ядуку сатиру.
16. Диктат цитат гнобить свободу думки.
17. Достовірні факти в оману можуть ввести.
18. Наші діти були б краще виховані, якби не брали з нас приклад.
19. Велич духу – вершина досконалості.
20. Наші високі моральні якості – перепони на шляху до успіху.
21. Те, що тобі вигідне, завжди видається правильним.
22. Щоб досягти бажаного, мало бажати, треба прагнути.
23. Мета авангарду – декласувати класику.
24. Досвід вчить не довіряти сліпо досвіду.
25. Хто приборкав себе, той здолає всі перешкоди.

Андрій КОВАЛЬ, історик

ПОДВИГИ ПРЕДКІВ НАДИХАЮТЬ



У Музеї історії Києва експонувалася незвичайна фотовиставка “В сталевих грозах”. Вона створилася в час запеклих боїв 3-ї Окремої штурмової бригади ЗСУ на бахмутському напрямку. Тут світлинні воїнів Армії УНР, Української галицької армії, Карпатської Січі, Української повстанської армії і дивізії “Галичина” розміщені поруч із їхніми сучасними реконструкціями, виконаними командирами і бійцями 3-ї ОШБр. Штурмовики, артилеристи, протитанкісти, медики фотографувалися в таких позах, як і їхні попередники.

Наприклад, на давній світлинні група вояків Армії Української Держави (ліворуч медсестра, на яку заглядається отаман Зураб Натієв, праворуч – полковник Петро Болбочан). Поруч експонуються сучасна світлина, на якій – нинішні оборонці України, зокрема праворуч командир штурмового батальйону капітан Петро Горбатенко. “Ролло”.

А ось світлинні Петра Болбочана зі стеком у правій руці та Петра Гор-



батенка з автоматом у правій руці – герої стоять в однакових позах, закинувши руку за спину.

Є й світлинні з бронетехнікою: вояки Центральної Ради біля броньовика “Швидкий” у 1918 р. і вояки біля теперішнього “броньовика”.

На одній світлинні атакують снюжупаники, на іншій – атакують сучасні штурмовики. На одній світлинні отаман Зелений зі своїми старшинами, на іншій – сучасні герої в тих же позах.

Виставка показує тяглисть покоління українського воїнства. Обираючи той чи інший період нашої історії, сучасні козаки “вбирають” на себе образ героїчних предків, демонструючи єдність поколінь та протистояння споконвічному ворогу – Москві. Подвиги предків надихають. Подвижницька праця Історичного клубу “Холодний Яр”, інших націоналістичних організацій не минула марно. Україна перемаже!

Анатолій ЗБОРОВСЬКИЙ

КНИЖКОВА КРАМНИЦЯ “ОТАМАНІЯ”

Книги Історичного клубу “Холодний Яр” можна придбати через крамницю “Отаманія”.

Ось тут: <http://otamania.in.ua>

Редактор Роман Коваль

Верстка Анна Воловник
 Коректор Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення Микола Владзімірський, Владислав Карпенко, Надія Віннік

Технічний директор Максим Селюк

Адреса для листування 03049, Київ, вул. генерала Геннадія Воробйова (Курська), буд. 20, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38 kovalroman1@gmail.com

ФБ: Roman Koval Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Видання зареєстровано 28.12.1993 р. у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження. Серія КБ №325. Наклад 1000 примірників. Видруковано 30.10.2023 р. ТОВ “Прес Корпайшн Лімітед” Номер замовлення 2310310

Засновник Роман Миколайович Коваль

Сердечно дякуємо за підтримку газети “Незборима нація”!

Іван КАЧУРИК – 400 грн.

Олександр МЕЛЬНИК – 400 грн.

Ігор СМЕТАНСЬКИЙ (м. Калуш) – 600 грн.

Віктор ДРУЗЬ (с. Зорине, Сумщина) – 500 грн.

Оксана ПОЛЩУК – 1005 грн.

Олександр РИЖЕНКО (Київ) – 2000 грн.

Іван ЮХНО (Полтавщина) – 2000 грн.

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Її редактор Роман Коваль – дослідник Визвольної боротьби українців за свою державу ХХ ст. Ця газета – про долі УСС, вояків Галицької армії, Армії УНР, повстанських отаманів та їхніх козаків, Карпатську Січ, ОУН, УПА, вояків АТО, а також про кобзарів, письменників, нові книжки про Визвольну боротьбу.

Наш індекс – 33545.

Індекс 87415 – для передплатників Донецької та Луганської областей.